

Департамент культури та взаємозв'язків з громадськістю
Черкаської обласної державної адміністрації

Комунальний заклад «Обласна універсальна
наукова бібліотека імені Тараса Шевченка»
Черкаської обласної ради

Література про Черкаську область

за II квартал 2018 року

Бібліографічний покажчик

Черкаси 2018

УДК 016:908] (477.46)
Л64

Укладач   Л. Т. Демченко

Редактор   В. К. Величко

Л64   **Література** про Черкаську область за II квартал 2018 року : бібліогр. покажч. / Департамент культури та взаємозв'язків з громадськістю Черкас. облдержадмін., Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас. облради ; [уклад. Л. Т. Демченко]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2018. – 44 с.

Покажчик «Література про Черкаську область» виходить щоквартально. Включає описи краєзнавчих книг та найважливіших статей з періодичних видань.

Видання призначене для бібліотечних працівників, краєзнавців, педагогів, студентів.

УДК 016:908] (477.46)

© Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка»

Від укладача

Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка видає поточний бібліографічний покажчик «Література про Черкаську область» з 1959 року.

Він виходить випусками щоквартально. Включає описи книг та найважливіших статей з періодичних видань. Матеріал систематизований за розділами, які відображають основні питання краєзнавства.

В межах розділів література подана в логічній послідовності, частково анотована.

Бібліографічний покажчик розрахований на бібліотечних працівників, краєзнавців, педагогів, студентів.

ЗАГАЛЬНІ ПРАЦІ ПРО ОБЛАСТЬ. МІСТА І СЕЛА ОБЛАСТІ. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ. НАСЕЛЕННЯ

187. Україна. Кабінет Міністрів. Про внесення змін до перспективного плану формування територій громад Черкаської області : розпорядження Кабінету Міністрів від 16 трав. 2018 р. № 330 // Уряд. кур'єр. – 2018. – 26 трав. (№ 99). – С. 8.

188. Рідний мій Шевченків краю... : збірка / ГО Черкас. земляцтво «Шевченків край» у м. Києві ; [ред. С. Іванова]. – Київ : Світ успіху, 2016. – 303 с. : іл.

* * *

189. Малі міста України. Черкаська область : бібліогр. покажч. / Держ. наук. архітектур.-буд. б-ка ім. В. Г. Заболотного ; [уклад. Д. О. Мироненко та ін. ; відп. ред. Г. А. Войцехівська]. – Київ : [б. в.], 2016. – 311 с. : іл. – 80-00.

Анотована бібліографічна інформація про 13 малих міст Черкас. обл.

190. Даниленко, О. Берестівець – для усього краю взірець : чи реально в окремо взятому селі досягти таких стандартів добробуту, як, приміром, у соц. розвин. скандинав. країнах? : [успіх ТОВ «Берестівець» Уман. р-ну] / Ольга Даниленко, Лідія Лісова // Голос України. – 2018. – 1 черв. (№ 99). – С. 8.

191. 3 міста – в ліс : як живе унік. екопоселення на Черкащині : [про родину Юрченків у с-щі Буда Чигирин. р-ну] / за телесюжетом segodnya // 7 днів Черкаси. – 2018. – 4 квіт. (№ 14). – С. 17.

192. Село на Черкащині увійшло до 10 неймовірних сіл України : [с. Лебедин Шполян. р-ну] / за матеріалами онлайн-ресурсу AgroPortal.ua // 7 днів Черкаси. – 2018. – 20 черв. (№ 25). – С. 5.

* * *

193. Жінки та чоловіки у Черкаській області : стат. зб. / Держ. служба статистики України. Голов. упр. статистики у Черкас. обл. ; [за ред. М. Г. Литвина]. – Черкаси : [б. в.], 2016. – 100 с.

194. Страшевич, В. Б. Черкаские евреи : ист.-краевед. очерк / Василий Страшевич. – Черкасы : Вертикаль, 2017. – 263 с. : ил. – Библиогр.: с. 253–262.

Краєзнавство. Пам'ятки історії та культури, пам'ятні місця краю. Історико-культурні заповідники

195. Мельниченко, В. «Моя Черкащина» пропонує : [про засідання краєзнав. клубу «Моя Черкащина» в Черкаській ОУНБ ім. Тараса Шевченка] / Василь Мельниченко // Земля батьків. – 2018. – Трав. (№ 75). – С. 7.

* * *

196. Перепелиця, А. І. Монумент на ознаменування боротьби українського народу під проводом Б. Хмельницького – пам'ятка монументального мистецтва Національного історико-культурного заповідника «Чигирин» / Алла Іванівна Перепелиця // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 257–268.

197. Бравада, О. Польські резиденції Черкащини : [замки] / Олександр Бравада // Козац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 8.

198. Даниленко, О. Пам'ятники жертвам епохи фашизму і сталінізму – поряд : [меморіал у с. Кузьмина Гребля Христинів. р-ну] / Ольга Даниленко // Черкас. край. – 2018. – 6 черв. (№ 23). – С. 7.

199. Балансуючу скрипальку включили у перелік вражаючих скульптур світу : [скульптура поблизу Черкас. обл. філармонії] / за матеріалами 24 каналу // 7 днів Черкаси. – 2018. – 20 черв. (№ 25). – С. 4.

200. Юхно, Б. Музейний кримінал : [з історії зниклих пам'ятників на Черкащині] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 31 трав. (№ 22). – С. 6–7.

201. Макарюк, В. В. Мельничанський літописець : [Г. А. Мироненко, краєзнавець, колиш. житель с. Мельники Чигирин. р-ну] / Віта Володимирівна Макарюк // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали

V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 148–149.

* * *

202. Скорик, І. Світлий куточок : [про Кам'ян. держ. історико-культур. заповідник] / Ірина Скорик // Нова Доба. – 2018. – 17 трав. (№ 20). – С. 8.

203. Джерело. Вип. 14 : Матеріали 14-ї наук.-практ. краєзнав. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України», [Кам'янка], 21 квіт. 2017 р. : присвяч. : 100-річчю Укр. революції (1917–1921 рр.), 135-річчю від дня народж. К. Шимановського, 80-річчю від дня народж. О. А. Захаренка / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілка краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси : Вертикаль, 2017. – 165 с. : іл.

204. Історія України ХХ століття : джерела, результати та перспективи історико-краєзнавчих досліджень : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 12 жовт. 2011 р. / Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культур. заповідник ; [редкол. : П. Я. Степенькіна (відп. ред.) та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – 184 с. : іл.

205. Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 331 с. : іл. – Містить бібліогр.

АРХЕОЛОГІЯ. ЕТНОГРАФІЯ

206. Нераденко, Т. М. Молюхів Бугор : [монографія] / Тетяна Нераденко ; Навч.-наук. ін-т історії та філософії Черкас. нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького, Черкас. обл. територ. від-ня МАН України, Черкас. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 505 с. : іл. – Бібліогр.: с. 489–492.

Поселення доби неоліту та енеоліту, розташоване біля с. Новоселиця Чигирин. р-ну.

207. Бурій, В. Чичиркозівське трипільське поселення – ровесник єгипетських пірамід : [Звенигород. р-н] / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 34–35.

208. Бурій, В. Трипільське поселення Розсохуватка : [Катеринопіл. р-н] / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 36–39.

209. Гершкович, Я. П. Суботівське городище : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.04 / Гершкович Яків Петрович ; НАН України, Ін-т археології. – Київ : Стародав. Світ, 2017. – 31 с. – Бібліогр.: с. 25–29.

210. Руденко, С. В. Археологічні дослідження Мотронинського городища : [в урочищі Холод. Яр] / Сергій Вікторович Руденко // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 22–24.

211. Мотронинське городище – давня столиця Межовиків : тисячі років тому в Холодному Яру був «мегаполіс» - фортеця вправних землеробів і хоробрих воїнів : [історія Мотронин. городища] / за матеріалами <http://www.spas.net.ua> // Козац край. – 2018. – 25 квіт. (№ 4). – С. 4.

212. Найдавніші писанці на Черкащині – 900 років : [пам'ятку давньорус. періоду знайшли у с. Сахнівка Корсунь-Шевченків. р-ну] / за матеріалами sk.ridna.ua // 7 днів Черкаси. – 2018. – 11 квіт. (№ 15). – С. 16.

* * *

213. Райкова, О. Будівельні матеріали місцевого походження та їх використання в сільському житловому будівництві Корсунщини наприкінці XIX–XX століть / Олена Райкова // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 119–123.

214. Шмиголь, С. П. Традиційний український віночок : [зокрема, Черкащини] / Світлана Петрібна Шмиголь // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 303–306.

215. Юхно, Б. Першотравень : як це було : [з історії традицій відзначення 1 Травня на Черкащині з 1905 по 1990 рр.] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 3 трав. (№ 18). – С. 1, 10.

ІСТОРІЯ

Історія області до 1917 р.

216. Наукова конференція в Черкасах : [до 250-річчя Коліївщини в ЧНУ ім. Богдана Хмельницького] / прес-служба ЧНУ ім. Богдана Хмельницького // Культура і життя. – 2018. – 22 черв. (№ 25). – С. 5.

217. Букет, Є. Уманщина відзначила 250-річчя Коліївщини / Євген Букет // Культура і життя. – 2018. – 22 черв. (№ 25). – С. 4.

218. Степенькін, С. Корсунщина за часів Великого князівства Литовського / Станіслав Степенькін // Корсун. часопис. – 2016. – № 32/33. – С. 50–65.

219. Сорока, Ю. В. Походи Богдана Хмельницького / Ю. Сорока ; [голов. ред. О. В. Красовицький]. – Харків : Фоліо, 2015. – 61, [2] с.

220. Кирей, Р. Чигирин оборонявся до останнього : [результати дослідження мас. поховання на Замк. горі в Чигирині в 1677–1678 рр.] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 17 трав. (№ 92). – С. 12.

221. Шмиголь, Л. О. Виступ селян Медведівського ключа проти поміщика Г. Сабанського у 1832–1833 роках : [Чигирин. р-н] / Любов Олексіївна Шмиголь // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 62–64.

222. Полякова, Т. Події 1905–1907 років на Корсунщині / Тетяна Полякова // Історія України ХХ століття : джерела, результати та перспективи історико-краєзнавчих досліджень : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 12 жовт. 2011 р. / Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культур. заповідник ; [редкол. : П. Я. Степенькіна та ін.]. – Черкаси, 2013. – С. 117–130.

Черкащина в період Української революції 1917–1921 рр.

223. Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф., [Кам'янка], 31 берез. 2017 р. / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник ; [упоряд. Г. М. Таран, Т. П. Чупак, О. Г. Шамрай]. – Черкаси : Вертикаль, 2017. – 177 с. : іл. – Містить бібліогр.

224. Черкащина у вогні революції 1917–1921 років : бібліогр. покажч. / Департамент культури та взаємозв'язків з громадськістю Черкас. облдержадмін., Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас. облради, Черкас. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України ; [уклад. Л. Т. Демченко, Н. В. Адешелідзе ; наук. ред. та авт. передм. В. М. Мельниченко]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2017. – 75 с. – Ім. покажч.: с. 62–65. – Геогр. покажч.: с. 68–73.

225. Мельниченко, В. М. Сільська освіта Черкащини в добу Української революції 1917–1921 років / Василь Миколайович Мельниченко // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 64–72.

226. Валах, Т. Архівні документи в дослідженні діяльності культурно-просвітницького товариства «Просвіта» на Черкащині в 20-х роках ХХ століття / Тетяна Валах // Історія України ХХ століття : джерела, результати та перспективи історико-краєзнавчих досліджень : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 12 жовт. 2011 р. / Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культур. заповідник ; [редкол. : П. Я. Степенькіна та ін.]. – Черкаси, 2013. – С. 150–160.

227. Чупак, Т. П. Події Української революції в 1917 році на сторінках газети «Чигиринські вісті» / Таміла Петрівна Чупак // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 52–59.

228. Наріжна, О. Українська революція 1917–1921 : [згадуються події на Звенигородщині] / Олена Наріжна, Софія Наріжна // Спадщина. – 2017. – № 1/2. – С. 2–13, 16–20 : іл.

229. Неумитий, В. Звенигородщина в подіях революції 1917–1921 / Володимир Неумитий // Спадщина. – 2017. – № 1/2. – С. 21–24.

230. Неумитий, В. Звенигородське повстання 03 – 13.06.1918 / Володимир Неумитий // Спадщина. – 2017. – № 1/2. – С. 14–15 : карта.

231. Голуб, О. З історії Козачанського куреня Вільного Козацтва / Олег Голуб // Спадщина. – 2017. – № 1/2. – С. 27.

232. Козацтва вільного коші і сотні Шевченків край до боротьби зібрав : [анот. бібліогр. покажч. про Вільне козацтво Звенигородщини / уклад. Р. Лячинська] // Спадщина. – 2017. – № 1/2. – С. 28–38 : іл.

233. Ветров, О. В. Наш край у період правління гетьмана Павла Скоропадського : [Кам'ян. р-н в 1918 р.] / Олександр Васильович Ветров // Джерело : матеріали 14-ї наук.-практ. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України» ... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілки краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси, 2017. – Вип. 14. – С. 89–106.

234. Куліковська, К. В. Визвольні змагання в період революції на теренах села Баландине : [Кам'ян. р-н] / Катерина Василівна Куліковська // Джерело : матеріали 14-ї наук.-практ. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України» ... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілки краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси, 2017. – Вип. 14. – С. 69–72.

235. Заярнюк, З. Революційні події 1917–1921 років на території села Вербівка : [Кам'ян. р-н] / Зоя Заярнюк, Ірина Петрівна Галата // Джерело : матеріали 14-ї наук.-практ. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України» ... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілки краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси, 2017. – Вип. 14. – С. 73–75.

236. Волошин, О. П. Жаботин у період революції 1917–1921 рр. : [Кам'ян. р-н] / Ольга Петрівна Волошин // Джерело : матеріали 14-ї наук.-практ. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України» ...

/ Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілки краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси, 2017. – Вип. 14. – С. 83–88.

237. Кравець, А. Канівська битва : колиска слави армії незалежної Польщі : [11.05.1918 р.] / Андрій Кравець // Зоцац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 4.

238. Овсієнко, Л. Політична історія України в добу революції 1917–1921 років і Корсунщина / Лідія Овсієнко // Корсун. часопис. – 2016. – № 32/33. – С. 80–99.

239. Овсієнко, Л. З історії формування та діяльності органів охорони порядку на Корсунщині в роки Української революції 1917–1921 років : (за матеріалами Державних архівів Київської та Черкаської областей) / Лідія Овсієнко // Історія України ХХ століття : джерела, результати та перспективи історико-краєзнавчих досліджень : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 12 жовт. 2011 р. / Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культур. заповідник ; [редкол. : П. Я. Степенькіна та ін.]. – Черкаси, 2013. – С. 40–82.

240. Овсієнко, Л. Г. До питання про антибільшовицький повстанський рух на Корсунщині під час Української революції 1917–1921 років : отаман Ярій / Лідія Григорівна Овсієнко // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 85–90.

241. Овсієнко, Л. Навчальні заклади Корсунщини в добу Української революції 1917–1921 років / Лідія Овсієнко // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 89–102.

242. Протокол з'їзду делегатів від повстанців Дереньковецького району від 7 січня 1920 року : [Корсунщина в роки Укр. революції] // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 20–21.

243. Ключник, Л. В. Чигиринщина початку 20-х років ХХ століття : політична та економічна ситуація в краї / Лідія Вікторівна Ключник // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 68–74.

244. Діденко, Я. Л. «Варфоломійська ніч» у Чигирині : [події 28-29 лип. 1919 р.] / Яніна Леонідівна Діденко // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 20–29.

245. Легоняк, Б. В. Боротьба за вільну, самостійну Україну в 1917–1923 роках у Холодному Яру / Богдан Васильович Легоняк // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 8–15.

246. Бравада, О. У Холодному Яру знайдено снарядну гільзу з повстанськими документами : [«родзинка» музею у заповіднику «Чигирин»] / Олександр Бравада // Акцент. – 2018. – 2 мая (№ 18). – С. 3.

* * *

247. Ляшко, Ю. Ю. Підтвердження історичних фактів в романі Юрія Горліс-Горського «Холодний Яр» за польовими дослідженнями / Юрій Юрійович Ляшко // Джерело : матеріали 14-ї наук.-практ. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України» ... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілки краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси, 2017. – Вип. 14. – С. 24–28.

248. Лютий-Лютенко, І. Курйози холодноряських боїв : (із кн. спогадів отамана І. Лютого-Лютенка «Вогонь Холодного Яру») : [отаман Гонта (Лютий-Лютенко) – учасник боїв] / Іван Лютий-Лютенко // Козац. край. – 2018. – 25 квіт. (№ 4). – С. 6.

249. Конарева, Т. Д. Економіст і земський статистик Т. І. Осадчий : [уродженець с. Будище Звенигород. р-ну] / Тетяна Дем'янівна Конарева // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 133–139.

250. Абашина, Л. О. Пономаренко Прокіп Мефодійович (отаман Квочка) – член Холодноряського повстанського комітету / Людмила Олександрівна Абашина // Визвольна боротьба 1917–1922 років на

теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 91–95.

251. Остапенко, Г. Юрій Йосипович Тютюнник / Галина Остапенко // Спадщина. – 2017. – № 1/2. – С. 25–26.

252. Парій, Н. В. Артем Харченко – видатний діяч Холодноярської республіки : [уродженець с. Вербівка Кам'ян. р-ну] / Наталія Василівна Парій // Джерело : матеріали 14-ї наук.-практ. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України» ... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілки красзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси, 2017. – Вип. 14. – С. 76–79.

253. Білошапка, В. В. Холодноярський отаман Пилип Хмара у спогадах жителів села Цвітного / Василь Вікторович Білошапка // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 101–107.

254. Макарюк, В. В. Василь Чучупак у спогадах односельців / Віта Валодимирівна Макарюк // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 95–100.

255. Могилка, А. П. Федір Петрович Швець – видатний український державотворець : [уродженець с. Жаботин Кам'ян. р-ну] / Анатолій Петрович Могилка // Визвольна боротьба 1917–1922 років на теренах Центрального Подніпров'я : матеріали першої наук.-практ. конф... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Черкаси, 2017. – С. 125–133.

256. У Смілі з'явився кам'яний хрест до 100-річчя Української революції // Акцент. – 2018. – 25 апр. (№ 17). – С. 3.

Край в роки Другої світової війни

257. Лазуренко, В. Черкащина у роки Другої світової війни / Валентин Лазуренко // Нова Доба. – 2018. – 8 трав. (№ 19). – С. 8–9.

258. Даниленко, О. Що робили Гітлер і Муссоліні в Умані : [у 1941 р.] / Ольга Даниленко // Черкас. край. – 2018. – 23 трав. (№ 21). – С. 7.

259. Таран, Г. М. «І чудно, і радісно, і тривожно...» : окупаційний період Кам'янського району за сторінками щоденника Йосипа Поліщука 1941–1943 років / Галина Михайлівна Таран // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 74–77.

260. Висоцька, Л. Г. Доля учасниць молодіжного Кам'янського підпілля в роки німецько-радянської війни 1941–1945 років / Лариса Григорівна Висоцька // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 80–82.

261. Чугай, Г. «У 21 рік мій батько керував партизанським загоном» : [про життя родини Мукомелів в роки Другої світ. війни у с. Івахни Монастирищен. р-ну] / Ганна Чугай // Черкас. край. – 2018. – 9 трав. (№ 19). – С. 6.

262. Абашіна, Л. О. Прорив лінії оборони ворога на території Чигиринського району 7 січня 1944 року мовою документів та свідчень очевидців / Людмила Олександрівна Абашіна // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 77–80.

263. Віргуш, Н. Заслужену нагороду Героя допомогли отримати школярі : [про А. Мельникова, Героя Рад. Союзу, який визволяв м. Черкаси у 1943 р. та діяльність музею бойової слави при Черкас. спеціаліз. шк. № 27 ім. М. К. Путейка] / Наталя Віргуш // Черкас. к5рай. – 2018. – 9 трав. (№ 19). – С. 5.

264. Шпак, В. Запізніле визнання праведницею світу : [про Олександрю Шулежко, яка під час війни рятувала єврей. дітей у Черкасах] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 12 трав. (№ 89). – С. 5.

265. Щербатюк, О. Єдина на Лисянщині жінка-полковник і в 92 готова осідлати вороного : [про О. П. Капацін, медсестру, ветерана Другої світ. війни, яка визволяла Лисян. р-н від нім. окупантів, жительку смт Лисянка] / Олександр Щербатюк // 7 днів Черкаси. – 2018. – 4 квіт. (№ 14). – С. 20.

Черкащина у другій половині ХХ ст.

266. Юхно, Б. Наш космос : [Черкащина і космос] / Борис Юхно // Акцент. – 2018. – 18 апр. (№ 16). – С. 12.

267. Юхно, Б. Велика вода, що забрала 212 населених пунктів : [про буд-во Кременчуц. водосховища та затоплення сіл у 1956–1968 рр.] / Борис Юхно // Акцент. – 2018. – 9 трав. (№ 19). – С. 12.

268. Юхно, Б. Як це було – розповідь Сидора Завалка : [про буд-во Кременчуц. водосховища та затоплення с. Самовиця Чорнобаїв. р-ну у 1960 р.] / Борис Юхно // Акцент. – 2018. – 9 мая (№ 19). – С. 12.

269. Хижняк, С. Військовослужбовці прикордонних військ СРСР – учасники бойових дій на території Демократичної Республіки Афганістан : [уродженці Корсунь-Шевченків. р-ну] / Світлана Хижняк // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 124–128.

270. Калюжна, С. Гіркі спогади про Чорнобиль : [жителів м. Черкаси] / Сніжана Калюжна // Нова Доба. – 2018. – 26 квіт. (№ 17). – С. 1, 6.

271. Моренко, Л. «Чорнобилець» Борис Чорновол : «Свідомо працював на ЧАЕС, щоб урятувати від лиха інших» : [спогади Б. Г. Чорновола, жителя м. Корсунь-Шевченківський] / Людмила Моренко // Нова Доба. – 2018. – 26 квіт. (№ 17). – С. 7.

Історія міст і сіл Черкащини

272. Страшевич, В. Б. Черкаський мортиролог : (про Першотравневий парк) : іст.-краєзнав. нарис / В. Б. Страшевич. – Черкаси : [б. в.], 2018. – 36 с. : іл. – (Серія «Старі Черкаси»). – Бібліогр.: с. 36.

Історія черкаського парку. ХІХ ст. – 2016 р.

273. Смутьская, М. Интересные факты о Черкассах : [могильник Черняхов. культуры, дома Городецкого, собор. площадь, кинотеатр] / Мария Смутьская // Акцент. – 2018. – 4 апр. (№ 14). – С. 12.

274. Юхно, Б. «Під німцем» : 834 дні у Черкасах за окупації / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 21 черв. (№ 25). – С. 6–7.

275. Годуліна, М. Про життя в Черкасах під час війни : [зі спогадів черкас. краєзнавця В. Страшевича про 1941–1943 рр.] / Маргарита Годуліна // 7 днів Черкаси. – 2018. – 9 трав. (№ 19). – С. 20.

276. Юхно, Б. Черкаські магазини 50 років тому / Борис Юхно // Вечірні Черкаси. – 2018. – 25 квіт. (№ 17). – С. 18.

277. Юхно, Б. 10 помічників із минулого у черкаському повсякденні : [про автомати газводи, агітац. ширми, газетні стенди, дошки пошани, лозунги газосвітні, підземні туалети, поштові скриньки, пункти прийому склотари, рекламні стенди, телефон. автомати] // Акцент. – 2018. – 25 апр. (№ 17). – С. 12.

* * *

278. Чос, В. Г. Городище – рідне місто : (в арх. док., дав. описах, літератур. портр., подіях і спогадах іст. осіб та сучасників) / Володимир Чос. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 366, [1] с. : іл.

279. Чос, В. Городищани згадують гітлерівську окупацію : [1941 р. на Городищині] / Володимир Чос // Нова Доба. – 2018. – 21 черв. (№ 25). – С. 8–9.

280. Білецький, Ф. Ф. Звенигородщина : моя, твоя, наша / Феофан Білецький. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2017. – 279 с. : іл. – Бібліогр.: с. 277–278.

281. Бурій, В. Місту Ватутіному – 70 : (сценарій заходу) : [іст. довідка, легенда про місто, пам'ятки] / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 47–56.

282. Степенькіна, П. Матеріали з історії сіл Черепина, Вільхівчика, Карашини (дорадянський період) : [Корсунь-Шевченків. р-н] / Парасковія Степенькіна // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 57–67.

283. Давиденко, Г. Діяльність комітетів незаможних селян на Корсунщині : (за матеріалами Держ. архіву Черкас. обл.) : [1920–1932 рр.] / Галина Давиденко // Історія України ХХ століття : джерела, результати та перспективи історико-краєзнавчих досліджень : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 12 жовт. 2011 р. / Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культур. заповідник ; [редкол. : П. Я. Степенькіна та ін.]. – Черкаси, 2013. – С. 131–139.

284. Нерубайський, І. А. Глибочок над Гірським Тікичем : історія укр. села на тлі історії України : наук.-докум., іст.-краєзнав., худож.-публіцист. монумент. твір / Іван Нерубайський ; [ред.-упоряд. І. А. Нерубайський]. – Київ : КВІЦ, 2017. – 687 с. : іл. – Бібліогр.: с. 685.

Історія та сьогодення с. Глибочок Тальнів. р-ну.

285. Тарасенко, І. Ю. Два невідомі описи Чигирин : [1837 р. та 1860 р.] / Інна Юріївна Тарасенко // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 42–47.

286. Самков, О. М. Плани і карти міста Чигирин : [з 1677 по 1864 рр.] / Олександр Миколайович Самков, Олег Геннадійович Толкушин // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 47–50.

287. Брель, О. В. Історична топографія Чигирин кінця XVI-XVII ст. : [плани, мал., описи] / Ольга Володимирівна Брель, Людмила Іванівна Харченко // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 32–40.

288. Степенькіна, П. Я. Дослідження історії села Вітове до ХІХ століття : джерелознавчий аспект : [с. Вітове Чигирин. р-н] / Парасковія Яківна Степенькіна // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 59–62.

289. Матрос, Л. В. «Славний город Медведівка...» : [історія с. Медведівка Чигирин. р-ну] / Лариса Вікторівна Матрос // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 40–42.

290. Юхно, Б. Свято району – це свято його людей : [95 років Шполян. р-ну] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 31 трав. (№ 22). – С. 5.

291. Марченко, В. Шполянському району – 95 років! / Василь Марченко // Черкас. край. – 2018. – 13 черв. (№ 24). – С. 8.

292. Моренко, Л. «Війна – найстрашніше з усього пережитого» : [1941–1944 рр. у с. Іскрене Шполян. р-ну ; за спогадами Є. П. Стеценко, уродженця села] / Людмила Моренко // Нова Доба. – 2018. – 21 черв. (№ 25). – С. 1.

Громадсько-політичні, історичні та військові діячі, імена яких пов'язані з краєм

293. Бурій, В. До нотатника краєзнавця Шевченкового краю : [зокрема, про видат. уродженців та діячів Звенигородщини] / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 68–134.

* * *

294. Кравець, А. Козак-лірник Мусій Вернигора пророкував Україні й Польщі добре спільне майбутнє в Європі... : прозв. «українським Нострадамусом», свої передбачення Вернигора робив у облюбваному ним Корсуні на Черкащині : [про М. Вернигору, похов. у м. Корсунь-Шевченківський] / Андрій Кравець // Козац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 3.

295. Бравада, О. Польська молодь боролася проти нацистів під керівництвом... уманчанина : [про Я. Віргуш-Ковальського, лідера пол. скаут. орг., уродженця м. Умань] / Олександр Бравада // Козац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 5.

296. Бондаренко, В. І. О. Гуржій – видатний дослідник аграрної історії України / Віталіна Бондаренко // Історія України ХХ століття : джерела, результати та перспективи історико-краєзнавчих досліджень : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 12 жовт. 2011 р. / Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культур. заповідник ; [редкол. : П. Я. Степенькіна та ін.]. – Черкаси, 2013. – С. 102–108.

297. Степенькіна, П. Генеалогічне дерево роду Кулішенків із села Черепина : (за матеріалами Держ. архіву Черкас. обл.) : [про родовід Г. Я. Кулішенка, льотчика, нар. героя Китаю, уродженця с. Черепин Корсунь-Шевченків. р-ну] / Парасковія Степенькіна // Корсун. часопис. – 2018. – № 32/33. – С. 100–103.

298. Сюдюков, І. Як не треба будувати державу? : кн. В. Липинського «Україна на переломі» та її особлива актуальність : [зокрема, про історика В. Липинського у с. Русалівка Маньків. р-ну, фото 1916 р.] / Ігор Сюдюков // День. – 2018. – 6-7 квіт. (№ 61/62). – С. 20–21.

299. Мітулінський, Т. Спогади про батька і людину : [про Ю. Т. Мітулінського, заслуж. машинобудівника УРСР, уродженця м. Золотоноша] / Тарас Мітулінський // Культура і життя. – 2018. – 25 трав. (№ 21). – С. 14–15.

300. Кравець, А. Ас із Звенигородщини став героєм війни проти більшовицької Росії і легендою усієї Європи : [про М. С. Ромейка, льотчика-аса, уродженця с. Вільховець Звенигород. р-ну] / Андрій Кравець // Козац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 5.

301. Гаврилюк, О. Зв'язок роду Хмельницьких із Лисянкою : [про народж. Б. Хмельницького] / Олександр Гаврилюк // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 39–46.

ПРИРОДА. ЕКОЛОГІЯ

302. Радченко, С. Розробка черкащанина допомагатиме під час війни : [Н. Радченко, студент ЧДТУ винайшов унік. систему метеоспостереження] / Сергій Радченко // Вечірні Черкаси. – 2018. – 2 трав. (№ 18). – С. 6.

303. Брвада, О. Автор уманської «Софіївки» - герой війни проти Росії і будівничий Варшави : [про пол. військ. інженера Л. Метцеля, який очолював буд-во парку «Софіївка» в м. Умань] / О. Брвада // Вечірні Черкаси. – 2018. – 4 квіт. (№ 14). – С. 17.

304. Перепелиця, А. І. Природні та штучні гідрологічні об'єкти «Замкової гори» (XVII–XXI ст.) : [у м. Чигирин] / Алла Іванівна Перепелиця // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 268–276.

305. Галушко, О. «Зі страху залякли. А то монашка виїхала прогулятись» : [про урочище Холодний Яр : екологію, рослини, екскурсії] / Ольга Галушко // Газета по-українски. – 2018. – 17 квіт. (№ 29). – С. 20.

306. Радченко, С. У Ватутіному сталося екологічне лихо : у Ватутіному каналізац. нечистоти залили цілу вулицю та стікають до річки Шполка / Сергій Радченко // Вечірні Черкаси. – 2018. – 4 квіт. (№ 14). – С. 6.

ЕКОНОМІКА ОБЛАСТІ

307. Юхно, Б. Як будували радіозавод : [історія Черкас. з-ду телеграф. апаратури] / Борис Юхно // Вечірні Черкаси. – 2018. – 25 квіт. (№ 17). – С. 18.

308. «Пані коза» запрошує : [про міні-ферму крафт. сирів «Пані коза» І. Геращенко у с. Первомайське Черкас. р-ну] // Земля батьків. – 2018. – Квіт. (№ 74). – С. 4.

309. Юхно, Б. Забуті бренди : черкаські консерви : [з історії Черкас. консерв. з-ду (1935–1990 рр.)] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 3 трав. (№ 18). – С. 6.

310. Козоріз, В. П. Льнообробне виробництво у Драбівській економії Барятинських та роль Анрі Ле Докта = The flax processing production in the Knyaz Baryatinsky's enterprise in Drabiv and the role of Henri Le Docte / Козоріз В. П. ; [ред. Л. П. Гобельовська]. – Харків, Друк. Мадрид, 2017. – 63 с. : іл.

311. Віргуш, Н. Золотоніська насосна станція – це захисний форпост Лівобережжя : [діяльність станції з перекачування стоку р. Золотоношка у Кременчуц. водосховище] / Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2018. – 13 черв. (№ 24). – С. 5.

312. Бовсуновський, О. Олександр Бовсуновський : «Працюємо, щоб у Кременчуцькому водосховищі було води на довгі роки» : [про водне госп-во Черкас. обл.] : бесіда з керівником Черкас. регіон. упр. вод. ресурсів Олександром Бовсуновським / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2018. – 23 трав. (№ 21). – С. 5.

313. Слинько, І. КП «Черкаська служба чистоти» виводить місто зі смітєвих негараздів : [діяльність черкас. підприємства] : бесіда з дир. Ігорем Володимировичем Слиньком / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2018. – 16 трав. (№ 20). – С. 7.

314. Марченко, В. Зелена Діброва невелика, а комунальне підприємство має : [комунгосп у с. Зелена Діброва Городищен. р-ну] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2018. – 16 трав. (№ 20). – С. 10.

Сільське господарство

315. Манн, Р. В. Інноваційно-інвестиційний потенціал сільськогосподарського виробництва у контексті забезпечення економічного розвитку Черкаського регіону / Манн Р. В. // Вісн. Східноєвроп. ун-ту екон. і менеджменту. Сер. Економіка і менеджмент. – Черкаси, 2017. – № 2 (23). – С. 63–70. – Бібліогр.: с. 69–70.

316. Бахчеван, М. Соціальна відповідальність – не слова, а спосіб мислення і життєве кредо : [про діяльність ТОВ «Агровіт» на території Уман., Христинів, Монастирищен. р-нів] : бесіда з директором с.-г. п-ва Миколою Бахчеваном / записав Олесь Іванець // Черкас. край. – 2018. – 3 трав. (№ 18). – С. 8.

317. Марченко, В. Живе селом і турботами про нього : так у Лихолітах кажуть про директора СТОВ «ЛАН» Івана Орла : [діяльність СТОВ «ЛАН» у с. Лихоліти Чорнобаїв. р-ну] / Григорій Голиш // Черкас. край. – 2018. – 20 черв. (№ 25). – С. 10.

318. Марченко, В. «Батькам і наставникам я вдячний за науку» : [діяльність фермер. госп-ва «РОМ» на Христинівщині, голова – Микола Рак] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2018. – 9 трав. (№ 19). – С. 8.

* * *

319. Андрійченко, В. У «Золотоніських садах» збирають суниці : [ТОВ «Золотоніські сади» у с. Гладківщина Золотоніс. р-ну] / Валентина Андрійченко // Черкас. край. – 2018. – 27 черв. (№ 26). – С. 15.

320. Даниленко, О. Антоніна Гордій : «Повірте в себе – і ви все зможете» : [про ПОСП «Уманський тепличний комбінат»] / Ольга Даниленко // Черкас. край. – 2018. – 18 квіт. (№ 16). – С. 8.

321. Корови, як на курорті : голландець створив на Черкащині роботиз. ферму: [відкриття доільної зали у ТОВ «Кищенці» у с. Добре Маньків. р-ну] / за матеріалами газ. «Урядовий кур'єр» // 7 днів Черкаси. – 2018. – 27 черв. (№ 26). – С. 15.

322. Соколовська, Л. Пасічники мають гуртуватися проти експансії імпортерів меду : [обговорення перспектив та проблем бджільництва на Черкащині під час круглого столу за участі пасічників області] / Лариса Соколовська, Лідія Лісова // Голос України. – 2018. – 24 квіт. (№ 76). – С. 9.

323. Повна хата здоров'я : [про «Медову Хату» – крамницю, музей, просвітн. центр меду в м. Черкаси] // 7 днів Черкаси. – 2018. – 11 квіт. (№ 15). – С. 15.

324. На Черкащині запрацював лісовий пожежний патруль : [у Золотоніс., Канів., Смілян., Чигирин., Черкас. держлісгоспах] // 7 днів Черкаси. – 2018. – 16 трав. (№ 20). – С. 5.

325. Верес, В. Віталій Верес : «Лісівники Холоднояр'я працюють для майбутнього» : бесіда з директором ДП «Кам'янське лісове господарство» Віталієм Вересом / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2018. – 3 трав. (№ 18). – С. 5.

326. Кирей, Р. Відтворення дикої фауни відбувається за планом : [діяльність мислив. госп-в Черкащини] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 4 квіт. (№ 65). – С. 12.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

327. Соколовська, Л. Кожну майбутню маму нині на руках треба носити : [про перинат. центр Черкас. обл. лікарні] / Лариса Соколовська // Голос України. – 2018. – 5 квіт. (№ 64). – С. 14.

328. Соколовська, Л. Операції вуха-горла-носа стають високоточними і менш травматичними : [діяльність отоларинголог. від-ня Черкас. обл. лікарні] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2018. – 4 квіт. (№ 14). – С. 6.

329. Соколовська, Л. Улітку в реанімацію потрапляють пірнальники й мотоциклісти : [діяльність від-ня анестезіології та інтенсив. терапії Черкас. обл. лікарні] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2018. – 30 трав. (№ 22). – С. 6.

330. Соколовська, Л. Врятовані серця : кардіологи забезпечать найскладнішу допомогу : [діяльність кардіолог. від-ня Черкас. обл. лікарні] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2018. – 16 трав. (№ 20). – С. 8.

331. Соколовська, Л. Черкаські хірурги успішно оперують вроджені вади немовлят : [Черкас. обл. дит. лікарня] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2018. – 18 квіт. (№ 16). – С. 6.

332. У Черкаському кардіоцентрі більшість операцій виконують на працюючому серці / за матеріалами газ. «Україна молода» // Нова Молодь Черкащини. – 2018. – 4 квіт. (№ 14). – С. 10.

333. Сакун, А. Бути мамою, попри все! : [про Черкас. обл. соц. «Центр матері та дитини»] / Алла Сакун // Нова Доба. – 2018. – 24 трав. (№ 21). – С. 8.

334. Відкрито лабораторію, яка лікує гірським повітрям : [оротерапія в Черкас. нац. ун-ті ім. Богдана Хмельницького] // Вечірні Черкаси. – 2018. – 30 трав. (№ 22). – С. 7.

335. Золотоніська райлікарня стає зразком якісних змін в медичній галузі... : / за інформацією прес-служби Золотоніс. райради // Нова Молодь Черкащини. – 2018. – 25 квіт. (№ 17). – С. 8.

336. Юхно, Б. Черкаси фармацевтичні : [з історії аптек (1837–1980 рр.)] / Борис Юхно // Акцент. – 2018. – 23 мая (№ 21). – С. 12.

337. Южно, Б. Служба здоров'я і життя : дещо з історії черкаської медицини / Борис Южно // Нова Доба. – 2018. – 14 черв. (№ 24). – С. 6–7.

ДЕРЖАВНА ВЛАДА І УПРАВЛІННЯ

338. Марченко, В. Олександр Тищенко : «Я дорожу підтримкою жителів та депутатів Монастирища» : [життя та діяльність О. М. Тищенка, міського голови м. Монастирища] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2018. – 25 квіт. (№ 17). – С. 7.

339. Кирей, Р. «Я просто люблю своє село...» : [діяльність Кононів. сіл. ради та громади с. Кононівка Драбів. р-ну] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 19 квіт. (№ 76). – С. 5.

340. У Черкасах діє Центр тимчасового проживання для тих, хто не має домівки : за п'ять місяців Центр прихистив півсотні людей / за інформацією прес-служби Черкас. міськ. ради // Акцент. – 2018. – 13 юнія (№ 24). – С. 4.

341. Сакун, А. Як розвивається послуга патронатного виховання на Черкащині / Анна Сакун // Нова Доба. – 2018. – 17 трав. (№ 20). – С. 7.

Участь черкащан в АТО

342. Іваненко, Л. Корсунці – учасники бойових дій на Сході України / Лариса Іваненко // Корсун. часопис. – 2016. – № 32/33. – С. 29–49.

343. Давиденко, Г. Волонтерський рух на Корсунщині : [2013–2017 рр.] / Галина Давиденко // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 103–110.

344. Хижняк, С. Олег Собченко – патріот із передової : [учасник АТО, житель м. Корсунь-Шевченківський] / Світлана Хижняк // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 80–83.

345. Давиденко, Г. Знати, щоб пишатися : (про учасника Революції Гідності та учасника бойових дій на Сході України, жителя міста Корсунь-Шевченківського Івана Журавльова) / Галина Давиденко // Корсун. часопис. – 2016. – № 32/33. – С. 131–136.

346. Сміливі зі Сміли / [упоряд. Л. І. Скороход, Ю. М. Харченко, Л. Д. Гур'єва ; за заг. ред. Л. І. Скороход]. – Вид. 2-ге, доповн. – Сміла : [б. в.], 2017. – 247, [1] с. : іл. – (Бібліотека газети «Сміла»).

Публікації газети «Сміла» про смілян учасників подій на Майдані, у зоні АТО, волонтерів.

347. Камінь-граніт, що пам'ять хранить : [відкрито меморіал. дошку В. Олійнику, загиблому в зоні АТО уродженцю м. Христинівка, на Христинів. локомотив. депо] // Черкас. край. – 2018. – 18 квіт. (№ 16). – С. 2.

348. Тімергаліна, В. Дочка героя АТО : «Свою активність я успадкувала від тата» : [про В. Вергая, уродженця м. Черкаси, ім'ям якого названо вулицю у місті] / Валерія Тімергаліна // Нова Доба. – 2018. – 24 трав. (№ 21). – С. 7.

349. Зоріна, Я. «Просто приїдьте і поговоріть із нами...» : [про Л. Когут, військ. капелана, жительку м. Черкаси] / Ярослава Зоріна // Нар. армія. – 2018. – 5 квіт. (№ 14). – С. 20.

350. Мінська, О. І. Уродженці Чигиринського району – учасники антитерористичної операції на сході України / Оксана Іванівна Мінська // Чигиринщина : історія і сьогодні : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 152–161.

РЕЛІГІЯ

351. Голиш, Г. Хресний шлях Деньгівської церкви : [Свято-Михайлів. церква у с. Деньги Золотоніс. р-ну] / Григорій Голиш // Земля батьків. – 2018. – Квіт. (№ 74). – С. 8.

352. Мушта, О. А. Кам'янська Покровська церква УАПЦ 1921–1930 рр. / Олександр Анатолійович Мушта // Джерело : матеріали 14-ї наук.-практ. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України» ... / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілки краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г.]. – Черкаси, 2017. – Вип. 14. – С. 29–32.

353. Полякова, Т. З історії Свято-Іллінської церкви у місті Корсунь-Шевченківському : [1625–2016 рр.] / Тетяна Полякова // Корсун. часопис. – 2016. – № 32/33. – С. 116–130.

354. Дремлюк, С. Відродження Спасо-Преображенського храму : [м. Корсунь-Шевченківський] / Світлана Дремлюк // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 47–56.

355. Мицик, Ю. Епізод із релігійної історії Черкащини XVIII століття : [про Свято-Онуфріїв. монастир у с. Жаботин Кам'ян. р-ну] / о. Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 8–10.

356. Ткаченко, О. Перлини рідного краю : [Жаботин. Свято-Онуфріїв. монастир поблизу с. Чубівка Черкас. р-ну] / Олександр Ткаченко // Нова Доба. – 2018. – 24 трав. (№ 21). – С. 24.

357. Мицик, Ю. Кілька документів із історії Вознесенського Мошногірського монастиря другої половини XVIII століття / о. Юрій Мицик // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 3–7.

358. Мицик, о. Юрій. Свято-Троїцький Чигиринський жіночий монастир : (документи Київських архівосховищ) / о. Юрій Мицик // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 315–318.

359. Перепелиця, А. І. Сторінки історії Свято-Миколаївського храму в Чигирині / Алла Іванівна Перепелиця // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 309–314.

360. Кукса, Н. В. Новітня історія Свято-Іллінської церкви у Суботіві : ікона Покрови Пресвятої Богородиці з Богданом Хмельницьким / Надія Василівна Кукса // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 318–320.

* * *

361. Кравець, А. Марцеліна Даровська : польсько-католицька святість, народжена на Жашківщині... : [М. Даровська (Котович), уродженка с. Шуляки Жашків. р-ну] / Андрій Кравець // Козац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 7.

362. Кулик, Н. Пророцтво Василя Липківського : [уродженець Черкащини, митрополит Укр. автокеф. церкви] / Наталія Кулик // Освіта України. – 2018. – 14 трав. (№ 18/19). – С. 14–15.

НАУКА. ОСВІТА

363. Нами пишаються : топ-5 дітей, які прославили Черкащину : [відомі юні черкащани у 2018 р.] / за матеріалами сайту vikka.ua // 7 днів Черкаси. – 2018. – 6 черв. (№ 23). – С. 16.

364. Сакун, А. «Мудрий Тесля» : майстерня у Черкасах навчає хлопчаків теслярству й передає чоловічий досвід : [спец. майстерня для дітей «Мудрий Тесля» у м. Черкаси] / Анна Сакун // Нова Доба. – 2018. – 31 трав. (№ 22). – С. 10.

365. Козій, Т. А. Моє село – мальовнича Кононівка : розробка уроку для учнів початк. кл. : [відомості з історії с. Кононівка Драбів. р-ну] / Т. А. Козій // Пед. вісник. – 2018. – № 1. – С. 52–54.

366. Молчанова, І. З 1996 року – жодного карантину : на Черкащині у сіл. шк. впроваджують міжнар. проект сприяння здоров'ю : [Драбівец. НВК у с. Драбівці Золотоніс. р-ну] / Інна Молчанова // День. – 2018. – 4 квіт. (№ 59). – С. 11.

* * *

367. Студенти бізнес-коледжу отримали сертифікати Гарвардського університету // Акцент. – 2018. – 23 мая (№ 21). – С. 1.

368. Бурій, В. Звенигородський сільськогосподарський технікум / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 43–46.

369. Кирей, Р. Медик означає милосердний : в Уман. мед. коледжі готують фахівців з високими проф. та морал. якостями / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 22 трав. (№ 95). – С. 5.

* * *

370. ЧНУ сьогодні : кращі традиції плюс європейські інновації / прес-служба ЧНУ ім. Б. Хмельницького // Нова Доба. – 2018. – 24 трав. (№ 21). – С. 16.

371. ЧНУ – 15-й в Україні за показниками Scopus // Нова Доба. – 2018. – 19 квіт. (№ 16). – С. 5.

372. Черкаський науковець розробляв перший аналог GPS-навігатора : [про В. Салапатова, викл. ЧНУ ім. Богдана Хмельницького] / за матеріалами in.sk.ua // 7 днів Черкаси. – 2018. – 25 квіт. (№ 17). – С. 15.

373. Чепурда, Л. Лариса Чепурда : «Випускники ЧДТУ – висококваліфіковані спеціалісти нового покоління» : [про ф-т харч. технологій та сфери обслуговування ЧДТУ] / Лариса Чепурда // Нова Доба. – 2018. – 7 черв. (№ 23). – С. 5.

374. Квятковська, О. ЧДТУ відзначив 30-річчя успішної підготовки іноземних студентів / Ольга Квятковська // Нова Доба. – 2018. – 17 трав. (№ 20). – С. 5.

375. Грецький, Д. У ЧДТУ готують фахівців майбутнього : [про досягнення та перспективи розвитку буд. ф-ту ЧДТУ] / Денис Грецький // Нова Доба. – 2018. – 26 квіт. (№ 17). – С. 5.

376. Квятковська, О. Форум майбутнього «Вчись, працюй, живи на Черкащині!» відбувся на Площі Знань ЧДТУ / Ольга Квятковська // Нова Доба. – 2018. – 24 трав. (№ 21). – С. 17.

377. Кирей, Р. Коли нові ідеї б'ють фонтаном : весь викладац. склад Уман. держ. пед. ун-ту та багато його студентів активно розробляють злободен. теми розвитку педагогіки / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 18 трав. (№ 93). – С. 4.

* * *

378. Куліш, Ю. Педагогічний спадок Олександра Захаренка – основа впровадження нової моделі розвитку української освіти / Юрій Куліш // Черкас. край. – 2018. – 20 черв. (№ 25). – С. 6.

379. Бурій, В. До нотатника краєзнавця Шевченкового краю : [зокрема, про Білозерську Л. М., заслуж. учителя України, уродженку с. Стецівка Звенигород. р-ну] / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані

тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 68–71.

* * *

380. Полякова, Т. З історії Стеблівських Олександро-Миколаївського двокласного сільського та чотирикласного міського училищ : [1869–1918 рр.] / Тетяна Полякова // Корсун. часопис. – 2018. – № 34. – С. 111–118.

381. Тімергаліна, В. Черкаській музичній школі № 1 – 95 років / Валерія Тімергаліна // Нова Доба. – 2018. – 26 квіт. (№ 17). – С. 8.

382. Моренко, Л. На шкільний ювілей, на побачення з дитинством : [80-річ. ювілей шк. у с. Селище Корсунь-Шевченків. р-ну] / Людмила Моренко // Нова Доба. – 2018. – 14 черв. (№ 24). – С. 3.

Діячі освіти і науки, імена яких пов'язані з краєм

383. Топачевський, А. Як пощастило Миколі Біляшівському : [біографія уродженця Умані] / Андрій Топачевський // Слово Просвіти. – 2018. – 17-23 трав. (№ 20). – С. 6–7.

384. Бурій, В. До нотатника красзнавця Шевченкового краю : [зокрема, про Власюка П. А., академіка АН України, вченого-ботаніка, уродженця с. Чемериське Звенигород. р-ну] / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 79–89.

385. Філософ, що прагнув волі... : [Ю. Єжовскі, пол. філософ, уродженець м. Умань] // Козац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 7.

386. Мариновський, Ю. Ю. Батьківщина-2012 : альманах. Ч. 2 : Семеренки / Смиренки з славетної Городищини : родовід, XVIII–XX ст. / Юрій Мариновський. – Черкаси : Вертикаль, 2017. – 134 с. : іл. – Бібліогр.: с. 117–122.

КУЛЬТУРА

387. Моренко, Л. Відзначили 370-у річницю битви під проводом Богдана Хмельницького : [культурно-мистец. фестиваль «Козацька

звитяга» у м. Корсунь-Шевченківський] / Людмила Моренко // Нова Доба. – 2018. – 31 трав. (№ 22). – С. 4.

388. Овсієнко, Л. Товариство «Просвіта» в історії Корсунщини : [1917–2001 рр.] / Лідія Овсієнко // Корсун. часопис. – 2016. – № 32/33. – С. 107–115.

* * *

389. Юхно, Б. Перші черкаські газети : якими вони були : [1874–1954 рр.] / Борис Юхно // Акцент. – 2018. – 6 юнія (№ 23). – С. 12.

390. Юхно, Б. Лев Хмельковський про «дивні часи в неповторній професії» : [Л. К. Хмельковський, журналіст, колишній житель м. Черкаси] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 27 черв. (№ 23). – С. 1, 8.

391. Новини з книжкових полиць : [про нові кн. черкас. вид-в] // Нова Доба. – 2018. – 27 черв. (№ 26). – С. 7.

392. «Лицарі п'яти якостей» Василя Страшевича визнані найкращою книгою року : [конкурс Асоціації спорт. журналістів] // Черкас. край. – 2018. – 3 трав. (№ 18). – С. 16.

393. Сақун, А. Фестиваль «Маестро» перетворив Черкаси на літературну мекку : [про ІІ Черкас. книжк. фестиваль «Маестро»] / Анна Сақун // Нова Доба. – 2018. – 26 квіт. (№ 17). – С. 1, 9.

394. Чадюк, М. «Маестро» та інші : [про Черкас. книжк. фестиваль «Маестро–2018» 20-22 квіт. 2018 р. у м. Черкаси] / Марія Чадюк // День. – 2018. – 20-21 квіт. (№ 70/71). – С. 31.

* * *

395. Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка : путівник / [уклад. Н. М. Євтушевська ; ред. В. К. Величко]. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2017. – 23 с. : іл.

396. Комунальний заклад «Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка» (КЗ «Черкаська ОУНБ ім. Т. Шевченка» Черкаської обласної ради) // Будівлі українських бібліотек : матеріали бібліотекознав. дослідж. / Мінрегіон України. Держ. наук. архітектур.-буд. б-ка ім. В. Г. Заболотного ; уклад. В. М. П'яскіна. – Київ, 2017. – С. 262–265.

* * *

397. Юхно, Б. Як починався краєзнавчий музей : до 100-річчя нашої «скарбниці історії» : [Черкас. обл. краєзнав. музей] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 19 квіт. (№ 16). – С. 1, 9.

398. Тімергаліна, В. Понад 1500 експонатів має Драбівський краєзнавчий музей / Валерія Тімергаліна // Нова Доба. – 2018. – 17 трав. (№ 20). – С. 9.

399. Музейний альманах : наук. матеріали : статті, есе. Вип. 4–5 / Черкас. обл. худож. музей ; [наук. ред. О. Д. Гладун, О. А. Пушонкова]. – Черкаси : Брама-Україна, 2014. – 183 с. – Містить бібліогр.

Діяльність Черкаського художнього музею. Митці Черкащини.

400. Чос, В. «Куди там хаті Гемінгуея!» – говорили про дім Івана Ле : [про Літературно-меморіал. музей Івана Ле у м. Городище] / Володимир Чос // Нова Доба. – 2018. – 17 трав. (№ 20). – С. 8.

МИСТЕЦТВО. ЧЕРКАЩИНА У ТВОРАХ МИСТЕЦТВА

401. Мистецьке свято «Садок вишневий коло хати» уже втридцятье вшановує славетних земляків : [у Городищен. р-ні] // Черкас. край. – 2018. – 23 трав. (№ 21). – С. 2.

* * *

402. Кам'янка : наук.-попул. альм. Вип. 4. Матеріали науково-практичної конференції «Народне мистецтво як духовне джерело, що з'єднує минуле і майбутнє» до 100-річчя від дня народження заслуженого майстра народної творчості України Макара Корнійовича Мухи / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник. – Кам'янка : Чабаненко Ю. А., 2011. – 99 с. – Містить бібліогр.

* * *

403. Савісько, С. В. Регіональні мотиви вишивок Ольги Мартинової / С. В. Савісько // Музейний альманах : наук. матеріали : статті, нариси, есе / Черкас. обл. худож. музей. – Черкаси, 2014. – Вип. 4/5. – С. 71–73.

404. Мартинова, О. Малюйте писанки по-черкаськи : [про символи на писанках] : бесіда з майстринею-писанкаркою Ольгою Мартиною / записала Лариса Соколовська // Земля батьків. – 2018. – Квіт. (№ 74). – С. 5.

405. Мірошник, В. Берегині Валентини Мірошник : [про життя та мотанкарство] : бесіда з майстринею ляльок-мотанок Валентиною Мірошник, жителькою смт Драбів / записала Наталка Капустянська // Культура і життя. – 2018. – 29 черв. (№ 26). – С. 9.

406. Джулай, Т. В. Творчість Ольги Отнякіної-Бердник у процесі розвитку українського іграшкарства : [О. Отнякіна-Бердник, заслуж. майстер нар. творчості України, жителька м. Черкаси] / Тетяна Володимирівна Джулай // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 164–168.

407. Нікітенко, Л. Яєчне мереживо : до Великодня у худож. музеї відкрили вист. унік. витинанок на яєчній шкаралупі : [майстриня-писанкарка Г. Поліщук, жителька смт Маньківка в Черкас. худож. музеї] / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2018. – 3 квіт. (№ 37). – С. 3.

408. Лисянський гончар виготовляє «цілющі» глечики : [К. Пустільнік, гончар, житель смт Лисянка] / за матеріалами «Вісті Черкащини» // 7 днів Черкаси. – 2018. – 27 черв. (№ 26). – С. 16.

409. Балякіна, Т. Творча родина Теліженків презентувала власний бренд : [виставка від бренду TELIZHENKO fashion house в Черкас. обл. краєзнав. музеї] / Тетяна Балякіна // 7 днів Черкаси. – 2018. – 6 черв. (№ 23). – С. 16.

410. Черкаський митець зробив витинанку для президентської бібліотеки в Каїрі : [мапа України – витинанка черкас. художника М. Теліженка] / за матеріалами сайту «Рідна Черкащина» // 7 днів Черкаси. – 2018. – 9 трав. (№ 19). – С. 8.

411. Горенич, О. М. Творчість майстрині лялькарки Олени Черноус : [жительки м. Чигирин] / Оксана Миколаївна Горенич // Чигиринщина : історія і сьогодення : матеріали V наук.-практ. конф., [Чигирин], 12-13 листоп. 2015 р. / [Нац. іст.-культур. заповідник «Чигирин» ; упоряд. Я. Л. Діденко та ін.]. – Черкаси, 2016. – С. 170–172.

* * *

412. Художник, філософ, провидець із Мошен : [про нар. художника України І. Бондаря, жителя с. Мошни Черкас. р-ну] // Земля батьків. – 2018. – Квіт. (№ 74). – С. 5.

413. Нікітенко, Л. Неон для Елтона Джона : черкащанин створив обкл. для нового диску світ. зірки : [художник В. Колотуша, житель м. Черкаси] / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2018. – 4 квіт. (№ 38). – С. 3.

414. Камінська, К. Ю. Ліризм Шевченкового краю у творчості Василя Євича / К. Ю. Камінська // Музейний альманах : наук. матеріали : статті, нариси, есе / Черкас. обл. худож. музей. – Черкаси, 2014. – Вип. 4–5. – С. 66–68.

415. Скічко, І. В. Сценографічна діяльність Данила Нарбута / І. В. Скічко // Музейний альманах : наук. матеріали : статті, нариси, есе / Черкас. обл. худож. музей. – Черкаси, 2014. – Вип. 4–5. – С. 61–65.

416. Костенко, С. Жива енергія картин Варвари Нечипоренко : [про художницю В. В. Нечипоренко, жительку с. Набутів Корсунь-Шевченків. р-ну] / Світлана Костенко // Корсун. часопис. – 2016. – № 32/33. – С. 104–106.

417. Голиш, Г. «У Карпатах я народився, на Черкащині пригодовився» : [про заслуж. художника України І. В. Фізера, жителя м. Черкаси] / Григорій Голиш // Черкас. край. – 2018. – 20 черв. (№ 25). – С. 9.

418. Ювілейна виставка до 65-річчя : [відкриття персон. вист. І. В. Фізера в Черкас. худож. музеї] / за інформацією Черкас. худож. музею // 7 днів Черкаси. – 2018. – 27 черв. (№ 26). – С. 15.

* * *

419. «Черкащанка» : танець крізь роки : [про самодіял. ансамбль танцю «Черкащанка» ЧНУ ім. Богдана Хмельницького (1953–2018 рр.)] / за матеріалами прес-служби ЧНУ ім. Богдана Хмельницького // Нова Доба. – 2018. – 17 трав. (№ 20). – С. 10.

420. Крижанівська, Т. Та, що відкриває світ людей : [про життя і театр] : бесіда з нар. артисткою України Тетяною Крижанівською

/ записала Лариса Соколовська // Земля батьків. – 2018. – Квіт. (№ 74). – С. 7.

* * *

421. Фільми, які зняли в Черкасах / за матеріалами сайту in.sk.ua // Черкас. край. – 2018. – 20 черв. (№ 25). – С. 17.

422. Непийвода, М. Фільм «Чорний козак» зняли на єдиній в Україні шкільній кіностудії : [у с. Легедзине Тальнів. р-ну] / Марина Непийвода // Газета по-українськи. – 2018. – 11 квіт. (№ 27). – С. 17.

423. Стригун, Ю. Завершили зйомки фільму «Казка про Чорного козака» : [у с. Легедзине Тальнів. р-ну] / Юрій Стригун // Акцент. – 2018. – 4 апр. (№ 14). – С. 6.

424. Щокань, Г. Американський режисер присвятив фільм Довженку, Параджанову та Іллєнку : [про фільм «Зрадник», присвяч. Холоднояр. Республіці режисера Т. Ткаченка] / Ганна Щокань // Газета по-українськи. – 2018. – 20 квіт. (№ 30). – С. 13.

Діячі культури і мистецтва, імена яких пов'язані з краєм

425. Забожко, І. М. Секрети довголіття кобзарів : [про бандуристів, уродженців Черкащини, зокрема : С. В. Баштана, Ф. Й. Середенка, М. Д. Ковалю, О. С. Чуприну] / Забожко І. М. // Пед. вісник. – 2018. – № 1. – С. 79–82.

426. Вольф Мессінг не зміг виступити у Черкасах, бо у клубі були танці : [про перебування знаменитостей О. Вишні, І. Козловського, Ю. Нікуліна, Л. Зикіної, В. Мессінга, А. Пугачової на Черкащині] / за матеріалами Бориса Юхна // Нова Молодь Черкащини. – 2018. – 9 трав. (№ 19). – С. 7.

* * *

427. Олег Винник : ясне сонце української естради : [цікаві факти із життя співака, уродженця с. Вербівка Кам'ян. р-ну] // Газета для жінок. – 2018. – 12 квіт. (№ 15). – С. 14.

428. Винник, О. Олег Винник : коли лягаєш спати ніким, а прокидаєшся зіркою : бесіда із співаком / Олег Винник ; за матеріалами сайту «Теленеделя» // Нова Доба. – 2018. – 3 трав. (№ 18). – С. 16–17.

429. Зінченко, О. Паралімпійця Григорія Вовчинського батьки привчали до спорту змалку : [про чемпіона Паралімп. ігор Г. Вовчинського, уродженця с. Білоусівка Драбів. р-ну] / Олеся Зінченко // Нова Доба. – 2018. – 5 квіт. (№ 14). – С. 10.

430. Кравченко, Я. Драматичні перипетії долі Кирила Гвоздика : [художника-бойчукіста, уродженця с. Ребедайлівка Кам'ян. р-ну] / Ярослав Кравченко // Образотвор. мистецтво. – 2018 – № 4. – С. 30–33.

431. Бондаренко, Т. О. Видатний кераміст сучасності наш земляк Дмитро Головка / Т. О. Бондаренко // Музейний альманах : наук. матеріали : статті, нариси, есе / Черкас. обл. худож. музей. – Черкаси, 2014. – Вип. 4–5. – С. 116–119.

432. Осипенко, О. Соліст Петербурзької опери Семен Гулак-Артемівський спілкувався українською мовою : [цікаві факти із життя митця] / Ольга Осипенко // Газета по-українськи. – 2018. – 13 квіт. (№ 28). – С. 30.

433. Урицька, С. Б. Натхненний рапсод українського села Григорій Дядченко : [худож., уродженець с. Шевченкове Звенигород. р-ну] / С. Б. Урицька // Музейний альманах : наук. матеріали : статті, нариси, есе / Черкас. обл. худож. музей. – Черкаси, 2014. – Вип. 4–5. – С. 113–116.

434. Крищенко, В. А згадати є що : кілька розповідей про пісню та її виконавців : [зокрема, спогади про Р. Кириченко] / Культура і життя. – 2018. – 25 трав. (№ 21). – С. 6–7.

435. Русаков, А. Сын своей земли : (о жизни и творчестве Ю. М. Кольякова, уроженца Корсуня, фотографа и педагога из учительской династии Бантосов-Кольяковых) : [фотографии г. Корсунь-Шевченковский 30-40-х гг. XX ст.] / Алексей Русаков // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 69–79.

436. Кирей, Р. Звенигородка пам'ятає Юхима Кримського : [про Ю. С. Кримського, літератора, краєзнавця, педагога і видавця,

колишнього жителя м. Звенигородка] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2018. – 14 квіт. (№ 72). – С. 6.

437. Голиш, Г. Відомий митець-графік із Златокраю : [В. Є. Перевальський, нар. художник України, уродженець с. Бубнівська Слобідка Золотоніс. р-ну] / Григорій Голиш // Нова Доба. – 2018. – 14 черв. (№ 24). – С. 9.

438. Осипенко, О. Співав «Ще не вмерла Україна...» : про творчу й арештант. долю Миколи Сокирка : [Микола Пантелеймонович Сокирко – видат. співак, диригент, музикант сіл. хору с. Кирилівка, вчитель малювання та співів, уродженець с. Кирилівка Звенигород. р-ну] / Ольга Осипенко // День. – 2018. – 1-2 черв. (№ 95/96). – С. 13.

439. Пісня на все життя. Творчий портрет нар. артиста України Олеся Харченка // Рідний мій Шевченків краю... : збірка. – Київ, 2016. – С. 211–216.

О. Харченко – уродженець с. Шендерівка Корсунь-Шевченків. р-ну.

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТТЯ. КРАЙ В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ. ТОПОНІМІКА

440. Поліщук, В. Сузір'я лауреатів : [про 5-х лауреатів премій серед черкас. письменників у 2018 р. : Н. Горішну, К. Вербівську, А. Горбівненку, О. Тичка, Ю. Гончар] / Володимир Поліщук // Нова Доба. – 2018. – 7 черв. (№ 23). – С. 10.

***

441. Постріли слів : зб. творів уман. авт., присвяч. подіям Майдану, АТО, Героям України / [упоряд. С. Кримовська, Ю. Кисельов]. – Умань : Візаві, 2015. – 111 с.

442. На крилах поезії : десята зб. канів. поетів літстудії «Зорянка» – ювілейна / [передм. Т. Яковенко, І. Юрченко, Г. Заболотної]. – Канів : Родень, 2017. – 138 с.

443. Найкращою дитячою письменницею Черкас визнали Юлію Гончар // Нова Молодь Черкащини. – 2018. – 6 черв. (№ 23). – С. 11.

444. Двірняк, С. М. Я – подорожній : поезії / Станіслав Двірняк ; [післямова Л. Бистрової-Дробот]. – Корсунь-Шевченківський : В. М. Гавришенко, 2017. – 163 с. : іл.

Автор – житель с. Шендерівка Корсунь-Шевченків. р-ну.

445. Іван Дробний : за пагорбами літ : бібліогр. покажч. / Департамент культури та взаємозв'язків з громадськістю Черкас облдержадмін., Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас облради ; [упоряд. І. Ф. Осауленко, А. В. Уманець ; наук. ред. та авт. нарисів В. Т. Поліщук]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2017. – 45 с. – (Серія «Черкащини славетні імена»).

446. Дубець, І. Трапунки / Іван Дубець. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 97 с. : іл.

Автор – житель м. Черкаси.

447. Калініченко, М. М. Виображення : [поема / М. М. Калініченко ; передм. авт.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 263, [1] с. : іл.

Автор – житель м. Черкаси.

448. Левченко, С. П. Башкіни, або Прожити вперед : [інет-роман, вірші, новели] / Сергій Левченко. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 189 с.

Автори – батько і дочка Левченки, жителі м. Черкаси. Про них – с. 188.

449. Поліщук, В. Неординарний і неоднозначний : до 75-річчя Петра Линовицького : [поета і журналіста, колиш. жителя м. Черкаси] / Володимир Поліщук // Земля батьків. – 2018. – Трав. (№ 75). – С. 8.

450. Масло, М. К. Від імені сіл : вибр. поезії / Михайло Масло ; передм. В. Дзєги, В. Поліщука. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 485 с. : іл.

Автор – колишній житель с. Ковалівка Драбів. р-ну.

451. Матюшенко-Гребенюк, Н. І. Тарасовими шляхами. Світлини мого життя / Надія Матюшенко-Гребенюк. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2016. – 148 с. : іл.

Автобіографічні нариси. Про села Товста, Носачів, Смілянщину та їх жителів. Вплив на автора творчості Т. Шевченка.

452. Поліщук, А. І. Звели нас дороги з тобою : [поезія] / Андрій Поліщук. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 184, [6] с.

Автор – житель м. Тальне.

453. Сліпокоєнко, Р. Казки для дорослих : [проза : Баранець ; Нічний волоцюга, Дріб'язкова історія та ін. ; автор – член літ. об-ня ім. В. Симоненка, уродженець с. Хацьки Черкас. р-ну] / Роман Сліпокоєнко // Дзвін. – 2018. – № 3. – С. 95–111.

454. Темченко, М. О. Те, що в серці моїм : поет. хроніка : вибране / Микола Темченко ; [передм. В. Карп'юка]. – Черкаси : Вертикаль, 2017. – 215 с.

Автор – житель с. Пединівка Звенигород. р-ну.

455. Чос, В. Місцевий поет став лауреатом премії ім. П. Куліша : [О. Тичко, поет, житель м. Городище] / Володимир Чос // Нова Доба. – 2018. – 24 трав. (№ 21). – С. 5.

456. Штепан, М. М. Обірвана струна : [поезії] / Микола Штепан. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 111 с.

Автор – колишній житель смт Катеринопіль. Є поезії про Катеринопіль.

* * *

457. Бурій, В. Ватутіне поетичне : [вірші про місто] / Валерій Бурій // Бурій В. М. Вибрані тексти : статті, розвідки та замітки. – Черкаси, 2018. – Вип. 3. – С. 57–65.

458. Вишинська-Мироненко, К. Дорогі стежки : [вірш] / К. Вишинська-Мироненко // Рідний мій Шевченків краю... : збірка. – Київ, 2016. – С. 33.

Вірш, присвячений с. Вербівка Городищен. р-ну.

459. Двірняк, С. Пісня-реквієм по Новій Буді / С. Двірняк. Я подорожній : поезії. – Корсунь-Шевченківський, 2017. – С. 64.

460. Ковтун, В. К. Я народився в Таганчі : [вірш] / В. К. Ковтун // Рідний мій Шевченків краю... : збірка. – Київ, 2016. – С. 89–90.

461. Кримвська, С. Умань : [вірш] / Софія Кримвська // Кримвська С. Св.Т...ЛО...тінь [поезії]. – Київ, 2012. – С. 24–25.

462. Масло, М. Моя дніпровська сторона ; «Земле дніпровська моя!» ; Канів ; Сади ; «Моя зелена Ковалівка...» : [поезії про Черкащину] / Михайло Масло // Масло М. Від імені сіл : вибр. поезії. – Черкаси, 2017. – С. 59, 78, 167–168, 328–329.

463. Пономаренко, Б. Мій Тясмин : [вірш] / Б. Пономаренко // Рідний мій Шевченків краю... : збірка. – Київ, 2016. – С. 137–138.

464. Темченко, М. О. Співай, співай, Пединівко моя ; Біля хати матері Т. Шевченка в с. Моринці : [вірші] / М. О. Темченко // Темченко М. О. Те, що в серці моім. – Черкаси, 2017. – С. 9, 11.

465. Штепан, М. Обірвана струна : [поезії] / Микола Штепан. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 111 с.

Автор – колишній житель смт Катеринопіль. Є поезії про Катеринопіль.

* * *

466. Кравець, А. Черкащанин – не «черкасець», а канівець – не «канівчанин» : [про топонім «Черкаси»] / Андрій Кравець // Вечірні Черкаси. – 2018. – 4 квіт. (№ 14). – С. 17.

Письменники, імена яких пов'язані з краєм

467. Кравець, А. Уманські засновники української школи польського романтизму оспівували Козаччину : [про Ю.-Б. Залеського, С. Гоцінського, М. Грабовського на Уманщині] / Андрій Кравець // Козац. край. – 2018. – Черв. (№ 5). – С. 6.

468. Юхно, Б. Чимало відомих літераторів черпали натхнення на теренах сучасної Черкащини : [І. Крилов, М. Гоголь, В. Даль, О. Пушкін, В. Короленко, О. Купрін, М. Лєсков, К. Паустовський] / Борис Юхно // Акцент. – 2018. – 18 апр. (№ 16). – С. 12.

* * *

469. Мотрич, К. Трьохсотлітня Голгофа. Фавор : уривок з роману : [Мотрич К., уродженка с. Васильків Шполян. р-ну] / Катерина Мотрич // Слово Просвіти. – 2018. – 22 берез.-4 квіт. (№ 13). – С. 13.

470. Нікітенко, Л. «Круча» земляка : в с. Куцівка вшанували Тодося Осьмачку / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2018. – 22 трав. (№ 54). – С. 3.

471. Слабошпицький, М. Протирання дзеркала. Про час і про людей. Те, чого ви не прочитаєте в історії літератури : спогади / Михайло Слабошпицький. – Київ : Ярославів Вал, 2017. – 688 с. : іл.

472. Бурдейний, А. Теофан Фіялко – чорноробочий від літератури : [поет, уродженець с. Косенівка Уман. р-ну] / Анатолій Бурдейний // Дзвін. – 2017. – № 12. – С. 164–166.

Тарас Шевченко

473. Мельниченко, В. Шевченковому Щоденнику – 160 років : [поет. нотатки від 11, 12 і 13 квіт. 1858 р., про петербурз. друзів Шевченка] / Володимир Мельниченко // Слово Просвіти. – 2018. – 26 квіт.-2 трав. (Число 17). – С. 12–13.

474. Мельниченко, В. Шевченковому Щоденнику – 160 років : [поет. нотатки поета від 10-12 трав. 1858 р.] / Володимир Мельниченко // Слово Просвіти. – 2018. – 17-23 трав. (Число 20). – С. 10–11.

475. Топчій, Ю. Сімейні перекази про Тараса Григоровича Шевченка : [про перебування у Корсуні у 1859 р.] / Юрій Топчій // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 68.

* * *

476. Мураєнко, Г. В. Шевченкіана у Черкаському художньому музеї. Живопис, графіка, скульптура / Г. В. Мураєнко, О. О. Плюхіна // Музейний альманах : наук. матеріали : статті, нариси, есе / Черкас. обл. худож. музей. – Черкаси, 2014. – Вип. 4–5. – С. 7–15.

477. Костенко, С. Монументальна Шевченкіана на Корсунщині / Світлана Костенко // Корсун. часопис. – 2017. – № 34. – С. 84–88.

478. Марченко, В. У Дмитрівці відкрили пам'ятник Т. Г. Шевченку : [с. Дмитрівка Золотоніс. р-ну] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2018. – 23 трав. (№ 21). – С. 1.

479. Очільник СБУ передав музею Шевченка унікальні документи : [про В. Науменка, дослідника творчості Т. Г. Шевченка]

/ за повідомл. прес-служби УСБУ в Черкас. обл. // 7 днів Черкаси. – 2018. – 16 трав. (№ 20). – С. 16.

Іван Нечуй-Левицький

480. Коляда, І. Діячі українського національного відродження. Історичні портрети. «Вічний бурлака нашої літератури» Іван Нечуй-Левицький. Життєпис. Національно-культурний вимір : до 180-річчя з дня народж. та 100-річчя з дня смерті (іст.-попул. нарис) / Ігор Коляда, Олександр Терещенко // Історія в шк. – 2018. – № 2/3. – С. 15–19. – Бібліогр.: с. 19.

481. Поліщук, В. Гасло «Геть від Москви!» : варіант Нечуя-Левицького : до 100-річчя з дня смерті класика / Володимир Поліщук // Літ. Україна. – 2018. – 12 квіт. (№ 14). – С. 14.

482. Соколовська, Л. Такого Нечуя-Левицького і сьогодні мало хто знає : [про кн. «Українство на літературних позвах з Московщиною» І. С. Нечуя-Левицького] : [за матеріалами Володимира Поліщука] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2018. – 11 квіт. (№ 15). – С. 7.

483. Хаврус, А. Зустріч із Нечуєм : до 100-річчя з дня смерті І. С. Нечуя-Левицького : [зі спогадів Петра Кияниці, уродженця с-ща Стеблів Корсунь-Шевченків. р-ну] / Андрій Хаврус // Нова Доба. – 2018. – 12 квіт. (№ 15). – С. 10.

Василь Симоненко

484. Симоненко, В. А. Провесінь надій : поезії / Василь Симоненко ; [передм. Т. Касьян]. – Черкаси : Олександр Третяков, 2015. – 101, [1] с. : іл.

Твори, ілюстровані юними художниками Черкащини.

485. Юхно, Б. Серед громів і тиші : [про музейну кімнату «Робочий кабінет Василя Симоненка» в ред. газ. «Черкаський край»] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2018. – 17 трав. (№ 20). – С. 9.

486. Шкоденко, Т. М. Образ Василя Симоненка у творчості черкаських митців / Т. М. Шкоденко // Музейний альманах : наук.

матеріали : статті, нариси, есе / Черкас. обл. худож. музей. – Черкаси, 2014. – Вип. 4–5. – С. 57–60.

487. Шкраб'юк, П. Василь Симоненко : [вірш] / Петро Шкраб'юк // Шкраб'юк П. Усе на світі таїна : поезії. – Львів, 2015. – С. 136.

488. Всесвіти Василя Симоненка : біобібліогр. покажч. / Комунал. закл. «Обл. б-ка для юнацтва ім. В. Симоненка» Черкас. облради ; [авт.-уклад. Н. М. Філахтова ; передм. Г. Ю. Діхтяренка]. – Черкаси : [б. в.], 2016. – 103 с. – Ім. покажч.: с. 90–99. – Алф. покажч. назв використ. період. вид.: с. 100–101.

Зміст

Від укладача.....	3
Загальні праці про область. Міста і села області. Адміністративно-територіальний поділ. Населення.....	4
Краєзнавство. Пам'ятки історії та культури, пам'ятні місця краю. Історико-культурні заповідники.....	5
Археологія. Етнографія.....	6
Історія.....	8
Історія області до 1917 р.....	8
Черкащина в період Української революції 1917–1921 рр.....	9
Край в роки Другої світової війни.....	13
Черкащина у другій половині ХХ ст.....	15
Історія міст і сіл Черкащини.....	15
Громадсько-політичні, історичні та військові діячі, імена яких пов'язані з краєм.....	18
Природа. Екологія.....	19
Економіка області.....	20
Сільське господарство.....	21
Охорона здоров'я.....	23
Державна влада і управління.....	24
Участь черкащан в АТО.....	24
Релігія.....	25
Наука. Освіта.....	27
Діячі освіти і науки, імена яких пов'язані з краєм.....	29
Культура.....	29
Мистецтво. Черкащина у творах мистецтва.....	31
Діячі культури і мистецтва, імена яких пов'язані з краєм.....	34
Літературне життя. Край в літературних творах. Топоніміка.....	36
Письменники, імена яких пов'язані з краєм.....	39
Тарас Шевченко.....	40
Іван Нечуй-Левицький.....	41
Василь Симоненко.....	41

Бібліографічне видання

**ЛІТЕРАТУРА ПРО ЧЕРКАСЬКУ ОБЛАСТЬ
ЗА II КВАРТАЛ 2018 РОКУ**

Бібліографічний покажчик

Укладач
Демченко Людмила Тимофіївна

Відповідальна за випуск ***Л. П. Капкаєва***

Редагування, комп'ютерне опрацювання ***Л. Я. Радих***

Формат 60x84/16

Видавець і виготовлювач
Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка»,
вул. Байди-Вишневецького, 8, м. Черкаси, 18001

Підписано до друку 21.08.2018. Тир. 35. Ксерокс ОУНБ імені Тараса Шевченка